Ældre Sagen

OPLÆG FOR ÆLDRERÅDENE I REGION HOVEDSTADEN

Ældre Sagen

Adm. direktør
Bjarne Hastrup

Ældre Sagen

Januar 1987

Ældre Sagen

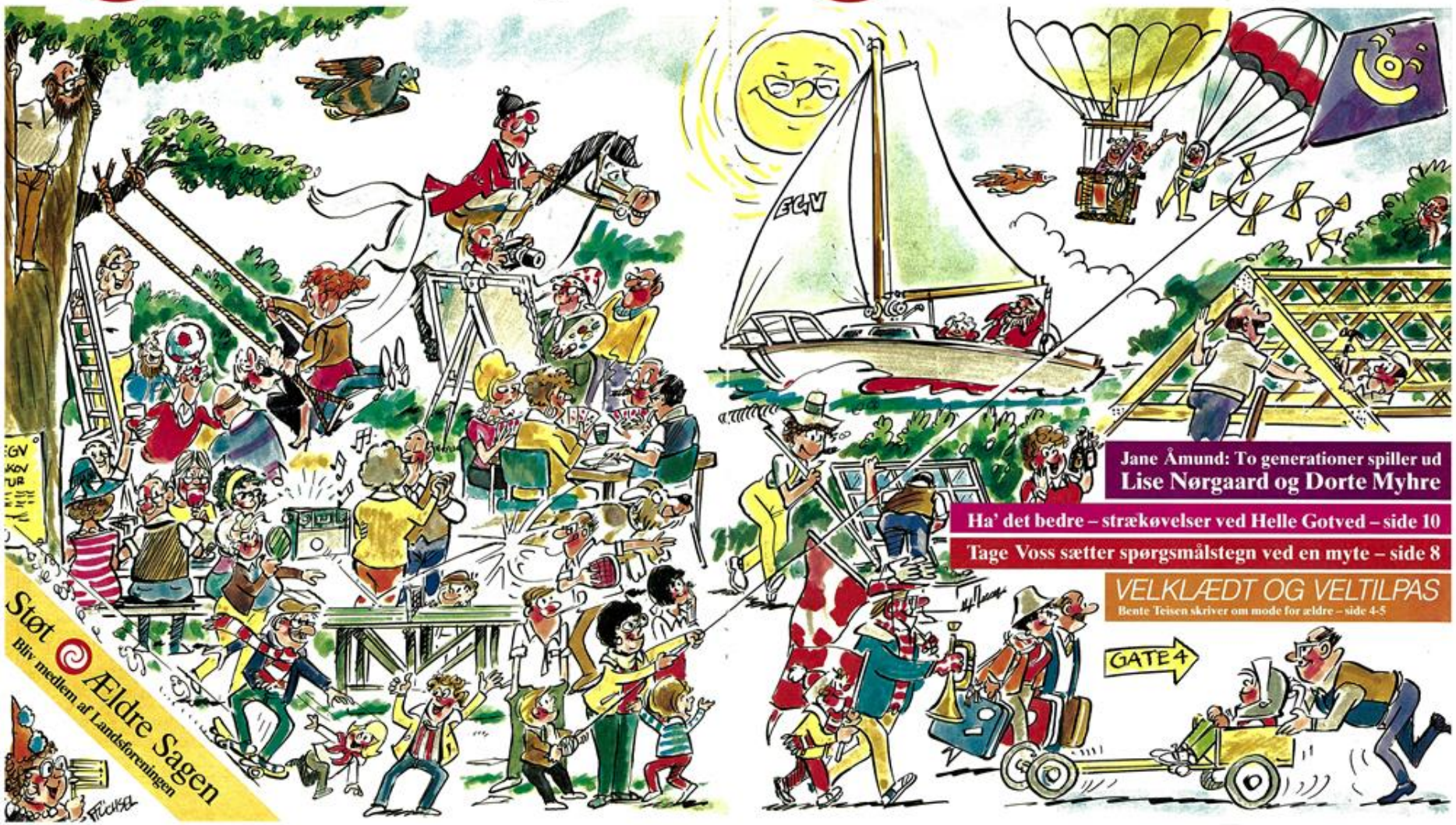

Jane Åmund: To generationer spiller ud
Lise Nørgaard og Dorte Myhre

Ha' det bedre – strækøvelser ved Helle Gotved – side 10

Tage Voss sætter spørgsmålstegn ved en myte – side 8

VELKLÆDT OG VELTILPAS
Bente Teisen skriver om mode for ældre – side 4-5

Ældre Sagen kort

- Ældre Sagen har 900.000 medlemmer
- 52 % af 60+ er medlem
- Over 20.000 frivillige
- 90.000 lokale arrangementer om året
- Vi ligger i Top To blandt NGO'er, vurderet af 50+
- Altinget har udnævnt os til en af de to supermagter blandt organisationer
- Medlemsblad er i Top Tre af danske magasiner
- Vi har stor politisk indflydelse
- Vi har flot strategi 2017-2021 med Kennedy-ambitioner
- Vi arbejder på en endnu flottere strategi frem mod 2027

De vigtigste årsager til 32 års succes

VI ER EN RET UNG ORGANISATION, TRODS NAVN OG MÅLGRUPPE

- Vi har ”*en god sag*”, dertil medlemsfordele
- Vi er *medlemsorienterede* – tænker i behov og i fremtid
- Landet over: Medlemsaktiviteter og *netværk*
- Gør noget ved problemer - *handlekraft*
- Taler til folks *følelser*
- Partipolitisk *neutralitet og mod*
- *Troværdighed*, dokumentation, vidensbank
- Dygtig brug af *medier*
- Stram økonomistyring – nej tak til skandaler
- Attraktiv *samarbejdspartner – alle vil ha’ en bid*
- Stort *personligt engagement* for ’sagen’ blandt frivillige og medarbejdere

Ældre Sagen

Vores strategihus

”Forretningsmodel”: I lommen på medlemmer, ikke politikere

LANDFORENINGENS INDTÆGTER, FORDELING

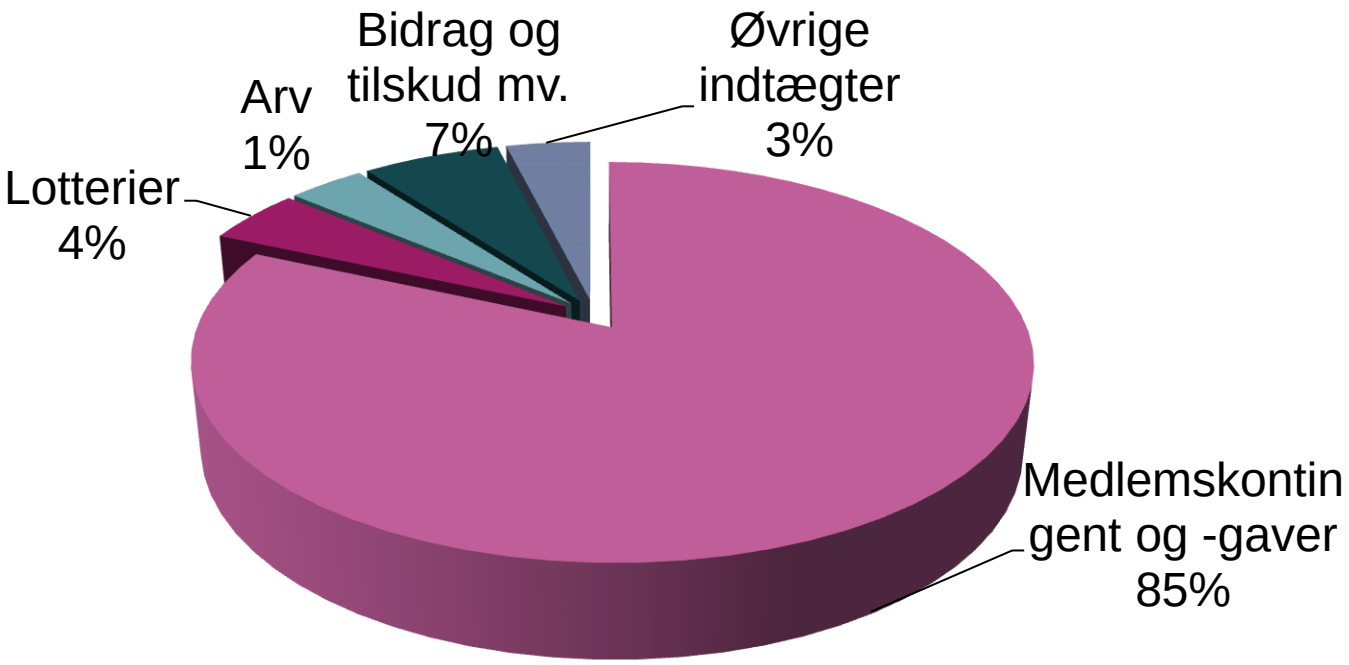

Medlemmer 1987 - 2020

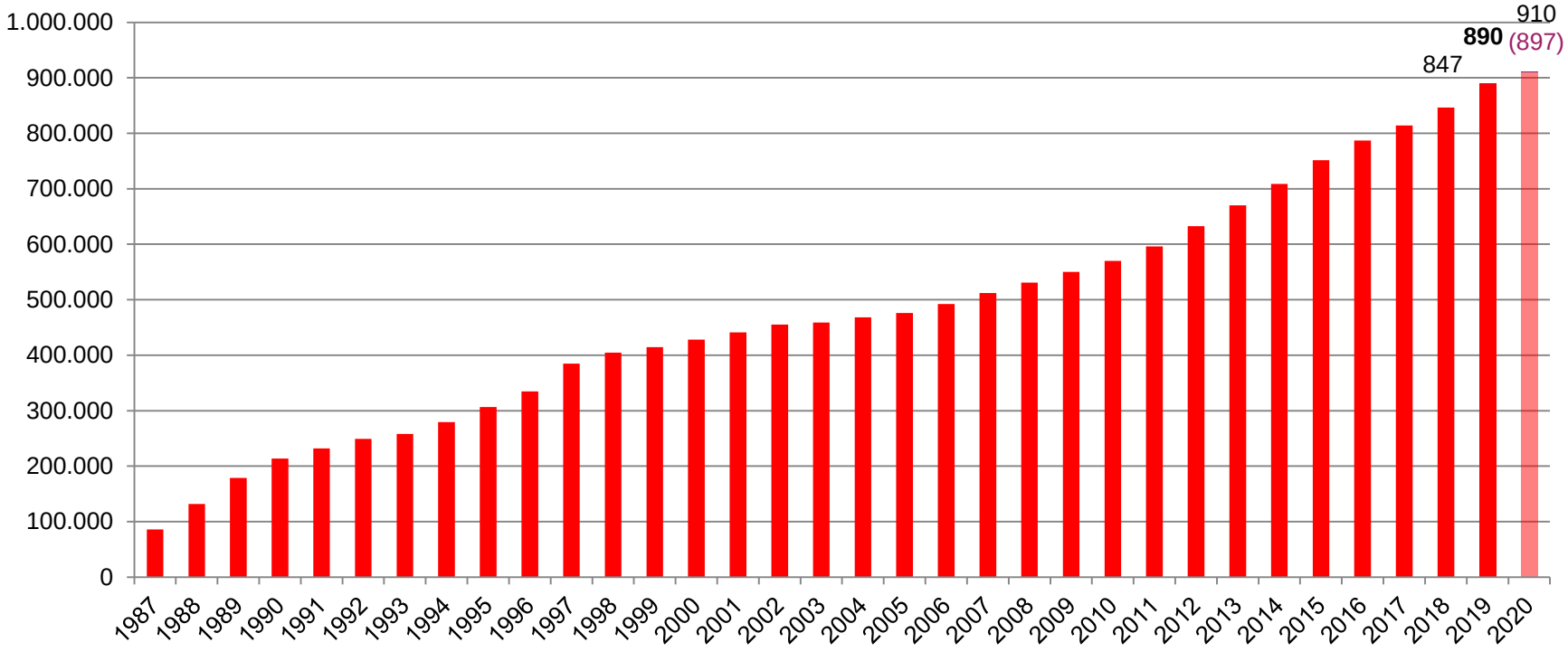

ÆldreSagen

Ældre Sagens værdier

- Vi udviser medmenneskeligt **nærvær** over for den enkelte.
- Vi har **indsig**t i form af stor viden, dokumentation og erfaring.
- Vi formår at omsætte denne viden til resultater med stor **handlekraft.**

Styrker i Ældre Sagen

- Ældre Sagen har stor politisk gennemslagskraft og bliver lyttet til.
- Ældre Sagen er god til at organisere, god til at samarbejde med andre.
- Ældre Sagen har legitimitet og troværdighed som vidensbank.
- Vi er landsdækkende.
- Vi er en stærk ”broadcaster”, kan sætte dagsordener i medierne.
- Vi kombinerer:
  - Maskinrumsarbejde
  - Synlighed i medierne
  - Tilstedeværelse på sociale medier
  - Brede alliancer.

Konstruktive – og skarpe

- Er konstruktive og balancerede
  – tag hensyn til alle generationer
- Danmark skal være et godt land at blive ældre i
  – også for vore børn og børnebørn
- Konkrete og konstruktive løsningsforslag
- Men også skarpe og kritiske: Når det er nødvendigt, ”sætter vi foden ned”!

Hvordan gør vi det i praksis?

- Løbende dialog med:
  - Alle partier (partiformænd, ordførere, partisekretariater)
  - Alle relevante ministre og ministerier
  - En lang række andre organisationer og foreninger
  - Forskere og eksperter
  - Partipolitisk neutralitet er et helligt og ukrænkeligt princip!
- Vi går efter bolden, ikke manden.
- Vi yder ”politisk service” – forslag, fakta, beregninger mv.
- Vi har altid dokumentationen og beregningerne i orden.
- Troværdighed, troværdighed, troværdighed – helt afgørende!

Ældre Sagens samarbejde med Ældreråd/Seniorråd
Vi arbejder for den samme sag – værdige ældreliv

- Et godt samarbejde med Ældreråd/Seniorråd kan give gode resultater.
- Hvis vi arbejder sammen, bliver vi flere om at styrke den lokale indflydelse på ældrepolitik i kommunerne.
- Ældre Sagen har i de fleste kommuner et godt samarbejde med Ældreråd/Seniorråd. Man mødes og drøfter emner under den lokale ældrepolitik. I mange kommuner er et eller flere af medlemmerne i Ældreråd/Seniorråd også medlem af Ældre Sagen.
- Ofte afholder Ældreråd/Seniorråd og Ældre Sagen i fællesskab lokale ældrepolitiske borgermøder i kommunerne.
- I 2021 bliver der således afholdt adskillige lokale ældrepolitiske topmøder op til kommunalvalget i november som et samarbejde mellem Ældreråd/Seniorråd og Ældre Sagen.
- Ældre Sagen ønsker og inviterer Ældreråd/Seniorråd til samarbejde og fælles ældrepolitisk indsats i kommunerne.

Hver især kan vi meget – sammen kan vi endnu mere

- Ældrerådet/Seniorrådet skal høres og rådgive kommunalbestyrelsen i ældrepolitiske spørgsmål.
- Ældreråd/Seniorråd modtager dagsordner og relevant materiale fra kommunen vedrørende ældreområdet
- Ældreråd/Seniorråd har formel adgang til kommunalbestyrelsen
- Ældrerådet/Seniorrådet modtager henvendelser fra ældre i kommunen og deres pårørende, og får på denne måde eksempler fra virkeligheden. Ældrerådet/Seniorrådet behandler sig ikke ”personsager”

Sammen kan vi endnu mere

- Den lokale Ældre Sag har adgang til analyser og undersøgelser af ældreområdet. Noget materiale er landsdækkende, mens andet er kommunespecifikt.
- Ældre Sagen i kommunerne har ”oplevelser fra frontlinjen” – de mange frivillige i direkte kontakt med ældre og deres pårørende, samler erfaringer og eksempler fra virkeligheden for ældre med behov for hjælp. På den måde har den lokale Ældre Sag oftest et indtryk af, hvordan kommunens serviceniveau og kvalitetsstandarder fungerer i virkeligheden – hos de ældre
- Den lokale Ældre Sag hjælper borgere og pårørende ved henvendelser -
- De ældrepolitisk frivillige i kommunerne understøttes af Ældre Sagens sekretariat, med materialer, vejledning og strategisk indflydelsesindsats, pressehåndtering mm.

Forventninger til samarbejdet

- Ældre Sagens ældrepolitisk frivillige i kommunerne håber på godt samarbejde med alle Ældreråd/Seniorråd i kommunerne.
- Vi har hver vores rolle – ingen skal ”overtage” de andres indsats, men samarbejde gør indsatsen stærkere.
- Både Ældre Sagen og Ældrerådet/Seniorrådet skal være synlige på kommunens ældrepolitiske scene.
- Lad os supplere hinanden i indsatsen og udnytte den fælles viden, vi kan stå på, hvis vi deler den med hinanden.
- De svækkede ældre med behov for hjælp og deres pårørende skal have de bedst mulige hjælp fra kommunen, så der er brug for, at vi arbejder sammen og ikke mod hinanden.
- Serviceniveau, kvalitetsstandarder og muligheden for at blive visiteret til det, man har behov for. Det er emner, som kræver stadig opmærksomhed – lad os samarbejde om at levere den ved fælles indsats.

Ensomme ældre før Corona

- 55.000 ældre over 65 år oplevede svær ensomhed før Corona (380.000 voksne ensomme i alt).
- De ældste ældre er hårdest ramt – hver 6. borger over 90 år oplever svær ensomhed.
- Andre ældre i særlig risiko: Aleneboende i eget hjem, ældre på plejehjem, enker og enkemænd, ældre med førlighedstab, ældre med nedsat syn og hørelse, ældre med multisygdom, pårørende til svært syge og ældre ramt af depression og andre psykiske lidelser.

Corona ramte hårdt

- Plejehjemsbeboere blev totalt isoleret og oplevede stigende mistrivsel og ensomhed.
- Især aleneboende ældre i eget hjem følte sig også stærkt isoleret. Antallet svært ensomme ældre tredobledes i vinteren 2020/21 ifølge data fra Københavns Universitet (Corona Minds).
- Ældre Sagen gennemførte sine egne befolkningsundersøgelser for at overvåge problemet: I februar svarede over 80 %, at deres sociale liv led under nedlukningerne, og over 40 % var også blevet mindre fysisk aktive. Det medførte mistrivsel og risiko for tab af funktionsevne.
- Ældre Sagens lokalafdelinger lukkede ned for deres almindelige drift, men mange steder blev der organiseret indkøbshjælp til isolerede ældre. Udendørs motion fortsatte også.
- Desuden startede vi Ældretelefonen allerede i april 2020, og næsten 1.000 ældre fik en telefonven under nedlukningen.
- Ældre Sagen pressede på for politiske initiativer, og der blev vedtaget flere hjælpepakker på Christiansborg. Lige nu fx gratis oplevelser til udsatte ældre gennem alle Ældre Sagens lokalafdelinger. Desuden faciliterede vi partnerskab mod ensomhed sammen med FOA.

Det langsigtede arbejde

- Ensomhed rammer ikke kun ældre – faktisk er vores børnebørn den hårdest ramte aldersgruppe: 125.000 unge mellem 16 og 29 år oplever svær ensomhed.
- Ældre Sagen stiftede derfor i 2014 Folkebevægelsen mod Ensomhed, der nu har 95 medlemmer. Visionen er, at ingen i Danmark skal rammes af alvorlig ensomhed.
- Men ensomhedskurven fortsætter opad, så der skal endnu mere til.
- Ældre Sagen har derfor sammen med Røde Kors udviklet et inspirationsoplæg til national ensomhedsstrategi, som 86 organisationer nu er medafsender på (heriblandt Danske Ældreråd, Danske Regioner, KL, FOA og Dansk Erhverv).
- Hovedideen i oplægget er, at ensomhed kan forebygges ved at tænke adgang til fællesskab og menneskelige relationer ind på tværs af mange forskellige politikområder: Skole og uddannelse, fritidsliv, beskæftigelse, transport, boliger, sundhed og pleje. Lige nu fører vi samtaler på Christiansborg herom.

Ældre Sagens eget arbejde

Og så er over halvdelen af vores mere end 20.000 frivillige hver dag i gang igen med indsatser for og med svækkede ældre:

- Besøgsaktiviteter – en meget bred palette
- Telefonstjerne/tryghedsopkald
- Den hjælpende hånd
- Demensaflastere
- Aktiviteter på plejehjem
- Cykelpiloter
- Måltidsfællesskaber – 27.000 mennesker til Danmark Spiser Sammen i ÆS
- Herreværelser (og pigekamre)
- Sorg- og livsmodsgrupper samt vågetjeneste
- + 90.000 andre begivenheder

#sammenmodensomhed

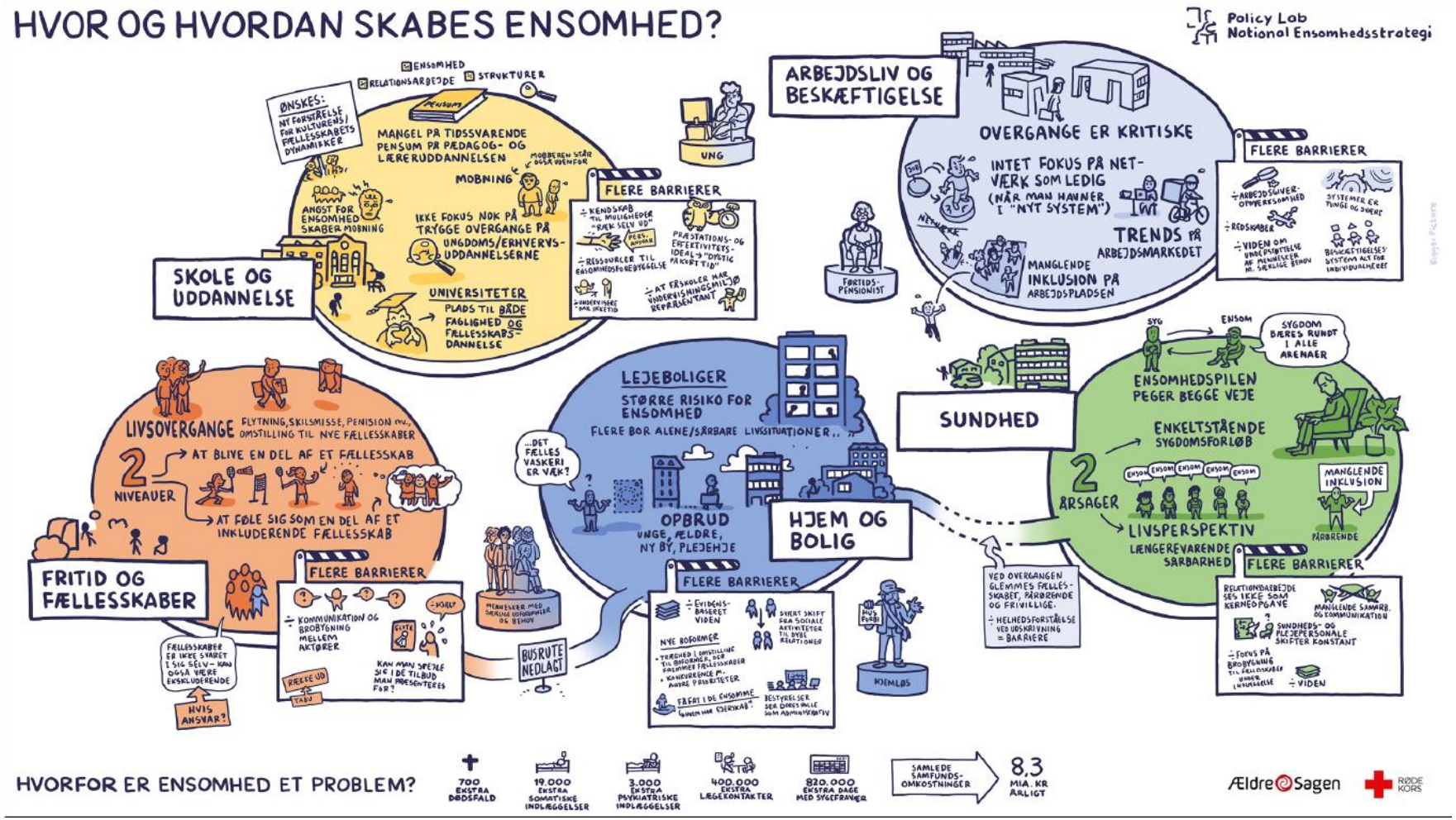

Ældre Sagen

Plejehjem under COVID-19

- Landets plejehjem blev fra starten af pandemien underlagt de strengeste regler i form af besøgsrestriktioner og besøgsforbud, som afskar de ældre fra at se deres kære, andet end gennem et vindue eller i et koldt besøgstelt.
- Intentionen bag besøgsrestriktionerne var at beskytte de svækkede ældre og medarbejderne mod smitte med COVID-19, men desværre glemte man samtidig at have øje for konsekvenserne af den ufrivillige isolation.

Plejehjem under COVID-19

- Ældre Sagen har modtaget mange hundrede henvendelser fra ulykkelige pårørende, som kunne berette om deres ældre på plejehjem, som under isolationen har oplevet afsavn, dyb sorg, ensomhed, depression, faldende funktionsevne og nedsat livskvalitet.
- Sammen med Pårørende i Danmark, Parkinsonforeningen og Alzheimerforeningen har vi samlet de triste erfaringer og udgivet det i publikationen ”Nyt fra de klemte og de glemte”, som vi igennem hele perioden har delt med politikerne og myndigheder.
- Restriktionerne har i flere tilfælde været på kant med de ældres rettigheder, hvilket også Institut for Menneskerettigheder har konstateret. Ikke mindst skete der lokalt på mange plejehjem en forkert håndtering af lovgivningen, så der blev indført endog endnu strammere restriktioner uden hjemmel i loven.

Plejehjem under COVID-19

- Aktuelt er status i september 2021, at INGEN plejehjem pt. har påbud om besøgsrestriktioner eller besøgsforbud. Det er vores klare vision, at det skal fortsætte sådan – også selvom vi går ind i et efterår med stigende smittetal!
- En vigtig opgave for Ældre Sagen har derfor været – og er stadig - at kæmpe for en mere balanceret og proportionel indsats, hvor man udover smitterisiko også ser på livskvalitet, rettigheder samt fysisk og psykisk helbred.
- I stedet for besøgsrestriktioner foreslår vi fokus på øget hygiejne, kontinuerlige test samt små faste teams, så færre medarbejdere møder den enkelte beboer.

Vaccination mod Covid

- Vaccination på plejehjem:
  Plejehjemsbeboere blev vaccineret på plejehjemmet i et tæt samarbejde mellem region, kommune og læger
- Vaccination af svækkede ældre på regionale vaccinationscentre:
  Udfordringer med tidsbestilling og transport, som Ældre Sagen fra starten havde forudsagt og påpeget over for myndighederne.
- Plejehjemsbeboere kan nu blive vaccineret med en 3. dosis mod COVID-19. Der er øget tendens til smitte på plejehjem.
- En langsigtet plan for revaccination.

Ældretopmøde 16. september 2021

PARTNERSKAB MELLEM ÆLDRE SAGEN, MINISTERIET, FOA OG KL

- Fortsættelse af proces, der startede i 2020 med afholdelse af det første ældretopmøde
- Udsprang af et ønske fra Ældre Sagens side om behov for omfattende forandringer af ældreplejen i Danmark. Vi kalder det en New Deal. Efter TV2-dokumentaren om Else og Niels syntes ministeren også, at det var en god ide – derfor afholdelse af topmøde.
- Vi indgik et partnerskab med det daværende Sundheds- og Ældreministerie, FOA og KL om at sætte retning for fremtidens ældrepleje.
- Hvorfor New Deal:
  - 73.000 svækkede ældre får ikke hjælp i dagligdagen, selvom de ikke selv kan klare alt i dagligdagen.
  - Hver tredje hjemmehjælpsmodtager oplever at få for lidt hjælp.
  - Der er i over 10 år ikke kommet flere plejehjemspladser til, selvom antallet af +80-årige er steget markant.
  - Kommunerne har i de seneste 10 år skåret 6,8 mio. hjemmehjælpstimer væk.

Ældretopmøde 16. september 2021

PARTNERSKAB MELLEM ÆLDRE SAGEN, MINISTERIET, FOA OG KL

- Der er behov for at følge op på ældretopmødet i 2020. Mange temaer blev fremdraget af eksperter, pårørende, medarbejdere i ældreplejen m.fl. Derfor er vi fortsat i partnerskabet. Især seks temaer, er parterne enige om, er vigtige for fremtidens ældrepleje: Organisering af hjælpen, tilsyn, pårørende, faglig kvalitet, rekruttering og faglig ledelse.
- Det er resulteret i et nyt ældretopmøde den 16. september, hvor vi sætter fokus på de seks temaer.
- Vi håber på, at der efter topmødet vil være en fælles forståelse omkring behovet for forandringer i ældreplejen, men vi er også fuldt bevidste om, at ikke alle parter i vores partnerskab har en ligeså stor passion omkring behovet for forandringer, som Ældre Sagen har.
- Vi skal fra vores side blive ved med at presse på for at få gennemført forandringer, for der er stadig behov for en New Deal, så vi kan få gjort op med de seneste mange års besparelser på ældreområdet.

Veje til inddragelse af pårørende

- Ældre Sagen er tovholder på arbejdsgruppe om inddragelse af pårørende, som præsenterer anbefalinger på ældretopmødet den 16. september i Odense.
- Arbejdsgruppens opgave har været at beskrive et koncept for inddragelse af og samarbejde med pårørende. Konceptet skal sikre, at pårørendes viden bliver efterspurgt og brugt, at organisering af plejen tilgodeser inddragelse af pårørende, at medarbejderne har de rette kompetencer, og at samarbejdet med pårørende bliver en del af kerneopgaven.

Arbejdsgruppens medlemmer:

- 2 pårørende
- Alzheimerforeningen
- Danske Patienter
- Danske Ældreråd
- Pårørende i Danmark
- Komiteen for sundhedsoplysning
- Ældre Sagen
- Sundhedsstyrelsen
- Leder fra Dragsbækcenteret Thisted
- Leder og medarbejder fra Østervang i Ikast Brande
- Social og sundhedsassistent fra Vejen

Ældre Sagen

Veje til inddragelse af pårørende

Gruppen har arbejdet med at identificere barrierer for inddragelse:

- Manglende rammer, manglende placering af ansvar, manglende kompetencer blandt medarbejdere
- Mistænksomhed blandt pårørende
- Presserede pårørende, der møder travle, pressede medarbejdere

Og med at kvalificere metoder og modeller, der kan overkomme barrierer:

- Fast praksis for inddragelse
- Kontaktpersonordninger
- Opfølgende møder
- Pårørendehjulet
- Samtaleblomsten

ÆldreSagen

Veje til inddragelse af pårørende

Arbejdsgruppen præsenterer seks anbefalinger på ældretopmødet den 16. september:

- Forpligtende rammer for inddragelse
- Vidensbank med metoder og værktøjer til inddragelse af pårørende
- Obligatorisk efteruddannelse til ledere og medarbejdere om pårørendesamarbejde og inddragelse
- Udvikling af metoder til inddragelse af pårørende til hjemmeplejemodtagere
- Rejseholdsforløb om værdigældrepleje og pårørendesamarbejde i alle kommuner
- Kommuner skal etablere formelle kanaler for indflydelse, fx bestyrelser, dialogmøder og brugerpårørenderåd